

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu v 1. rade **B.**, bytom P., B. a žalobkyne v 2. rade **L.**, bytom J., B., obaja zastúpení JUDr. E., advokátkou, so sídlom P., B., proti žalovanému **JUDr. A.**, M., P., správcovi konkurznej podstaty úpadcu S., so sídlom M., B., IČO: X., **o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Cbi/1/2013-375 z 19. novembra 2013, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Cbi/1/2013-375 z 19. novembra 2013 **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 6Cbi/1/2013-375 z 19. novembra 2013 uložil žalovanému správcovi konkurznej podstaty úpadcu S., so sídlom M., B., IČO: X. povinnosť vylúčiť zo súpisu majetku konkurznej podstaty nehnuteľnosť – byt č. X. na 5. poschodí na K. č. X. v B., bytový dom súp. č. X., okres B. X., obec B. – mestská časť K., katastrálne územie K., zapísaný na liste vlastníctva č. X., vydaného Katastrálnym úradom B., Správou katastra B. X. do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O náhrade trov konania nerozhodol s poukazom na to, že o nich rozhodne samostatným uznesením.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobcovia v 1/ a 2/ rade (ďalej aj „žalobcovia“) sa žalobou z 25. marca 2004 domáhali vylúčenia bytu č. X. na K. č. X. v B. (ďalej aj „byt č. X.“ alebo „byt“), zapísaného na liste vlastníctva č. X. (ďalej aj „LV č. X.“) a vydaného Katastrálnym úradom B., Správou katastra B. X. zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu S., so sídlom M., B., IČO: X. (ďalej aj „úpadca“ alebo „S.“) z dôvodu, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu, ktorý bol žalovaným správcom konkurznej podstaty úpadcu (ďalej aj „správca“) zahrnutý do súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu neoprávnene, pretože ku dňu vyhlásenia konkurzu a ani počas trvania konkurzu byt nebol vo vlastníctve úpadcu. Žalovaný v konaní namietal, že predmetný byt bol na základe absolútne neplatnej Zmluvy o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a 30. 04. 2002 prevedený na spoločnosť A., spol. s r.o., z dôvodu ktorého považuje aj všetky následné prevody predmetnej nehnuteľnosti za neplatné. Ako dôvod absolútnej neplatnosti žalovaný uviedol, že právny úkon týkajúci sa prevodu nehnuteľnosti na spoločnosť A. spol. s r. o. svojim obsahom a účelom obchádza zákon a prieči sa dobrým mravom, pretože dlžník S. podľa ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“) uzavrel dňa 18.7.2001 s veriteľmi P., a. s. a M., a. s. zmluvu, ktorou sa zaviazal, že od jej podpisu bude realizovať všetok svoj bezhotovostný platobný styk týkajúci sa polyfunkčného objektu výlučne cez bežný účet č. X., resp. účet č. X., pričom dlžník poškodil svojich veriteľov tým, že na spoločnosť A., spol. s r. o. previedol súbor nehnuteľností, za ktorý mu nebola zaplatená žiadna odplata.

Rozsudkom č. k. 14Cbi 15/2004-171 z 10. apríla 2008 krajský súd rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť vylúčiť predmetnú nehnuteľnosť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ako súd odvolací) rozsudkom č. k. 1Obo 81/2008, 1Obo 85/2008-211 z 22. apríla 2009 rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 10. apríla 2008 potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ako súd dovolací) na základe mimoriadneho dovolania rozhodol uznesením č. k. 1MObdov/6/2010-316 z 27. novembra 2012, ktorým rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Cbi 15/2004-171 z 10. apríla 2008 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Obo 81/2008, 1Obo 85/2008-211 z 22. apríla 2009 v napadnutej potvrdzujúcej časti zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4K 22/03 z 24. septembra 2003 bol na majetok dlžníka S. vyhlásený konkurz. Dňa 17. 02. 2004 správca zaradil do súpisu konkurznej podstaty úpadcu byt č. X., bezpodielovými spoluvlastníkmi ktorého sú žalobcovia na základe Zmluvy o prevode vlastníctva bytu a spoluvlastníctva domu z 22. 07. 2002, uzavretej medzi nimi ako nadobúdateľmi a spoločnosťou P. spol. s r. o., B. ako prevádzajúcim. Žalobcovia v lehote určenej vo výzve konkurzného súdu podali dňa 25. 03. 2004 podľa ust. § 19 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKV“) žalobu o vylúčenie bytu č. X. zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Vyššie uvedené skutočnosti medzi účastníkmi sporné neboli, rovnako ako medzi nimi nebolo sporné ani uzavretie Zmluvy o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a 03. 04. 2002 medzi S. a spoločnosťou A., spol. s r. o., Zmluvy o postúpení práv a povinností medzi spoločnosťou A., spol. s r. o. a spoločnosťou P. spol. s r. o. a uzavretie Zmluvy o prevode vlastníctva bytu a spoluvlastníctva domu z 22. 07. 2002 medzi spoločnosťou P. spol. s r. o. a žalobcami.

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 18C/21/2008-356 z 20. októbra 2009 bola zamietnutá žaloba správcu konkurznej podstaty úpadcu S. voči žalovaným B. a L., ktorou sa správca domáhal určenia vlastníckeho práva k bytu č. X.. Rozsudok Okresného súdu Bratislava IV bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co 41/2010-396 z 12. mája 2010, pričom dovolanie správcu konkurznej podstaty úpadcu voči tomuto rozsudku bolo odmietnuté uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) č. k. 5Cdo 211/2010-294 z 1. decembra 2010.

Spornou otázkou v tomto konaní podľa názoru krajského súdu bola namietaná absolútna neplatnosť právneho úkonu – Zmluvy o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a 03. 04. 2002, ktorou boli postúpené práva a povinnosti zo S. na spoločnosť A., spol. s r. o., ako aj neplatnosť všetkých, následne uzavretých zmlúv, týkajúcich sa prevodu bytu č. X..

Krajský súd sa ako otázkou predbežnou zaoberal otázkou vlastníctva k predmetnému bytu, keďže žaloba o určenie vlastníckeho práva, vedená na Okresnom súde Bratislava IV, ktorou sa žalovaný správca domáhal určenia vlastníckeho práva k bytu č. X., bola zamietnutá

z dôvodu, že správca konkurznej podstaty úpadcu nepreukázal naliehavý právny záujem na podanej určovacej žalobe.

Krajský súd posúdil Zmluvu o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a 03. 04. 2002 ako platnú, v súlade s ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), pretože obidve zmluvy boli uzavreté slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, bol v nich presne určený predmet zmluvy a prejavená vôľa účastníkov takúto zmluvu uzavrieť. Ďalej konštatoval, že je pravdou, že po uzavretí zmluvy o postúpení práv a povinností, vzhľadom na reťazenie ďalších udalostí týkajúcich sa predmetného bytu, mohli u žalovaného vzniknúť pochybnosti o platnosti predmetných zmlúv z dôvodu ich rozporu s dobrými mravmi. Takéto podozrenie správcu však malo viesť k podaniu žaloby, ktorou by sa správca v zákonnej lehote domáhal odporovateľnosti právnych úkonov. Takáto žaloba zo strany správcu však podaná nebola.

Podľa názoru krajského súdu neobstojí námietka absolútnej neplatnosti Zmluvy o postúpení práv a povinností, uplatnená správcom z dôvodu rozporu s dobrými mravmi. V konaní nebolo hodnoverným spôsobom preukázané, že by Zmluvami o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a 03. 04. 2002 na strane S. a spoločnosti A., spol. s r. o. došlo ku konaniu, ktoré by obchádzalo zákon, bolo s ním v rozpore alebo bolo v rozpore s dobrými mravmi. Účastníci týchto zmlúv v nich jasne prejavili svoju vôľu realizovať obchodný prípad prevodom práv a povinností k výstavbe predmetného bytu, pričom skutočnosť, že tieto práva a povinnosti boli následne postúpené na ďalšie štyri spoločnosti, vrátane spoločnosti P. spol. s r. o., sama o sebe ešte nemôže byť dôvodom na posúdenie týchto zmlúv ako absolútne neplatných z dôvodu rozporu s dobrými mravmi. Ako na pojednávaní uviedol svedok R. (konateľ spoločnosti A., spol. s r. o.), tento mal vedomosť o tom, že časť odplaty za postúpenie práv a povinností na spoločnosť P. spol. s r. o. mala byť použitá na čiastočnú úhradu záväzkov voči S..

Po vykonaní dokazovania krajský súd dospel k záveru, že v posudzovanom prípade je potrebné a spravodlivé poskytnúť právnu ochranu žalobcom, ktorí dňa 22. 07. 2002 riadne uzavreli Zmluvu o prevode vlastníctva bytu a spoluvlastníctva domu so spoločnosťou P. spol.

s r. o. a ktorí v čase jej podpisu mohli v otázke preukázania vlastníckeho práva vychádzať len z výpisu z katastra nehnuteľností, v ktorom bola ako vlastník bytu uvedená spoločnosť P. spol. s r. o. Žalobcovia v čase podpisu kúpnej zmluvy, týkajúcej sa predmetného bytu, nemohli mať reálnu vedomosť o tom, že medzi S. a veriteľmi P., a. s. a M., a. s. bola uzavretá nejaká zmluva, keďže ani na výpise z LV k predmetnému bytu neboli uvedené žiadne ťarchy, a preto ani pri vynaložení maximálnej obozretnosti a ostražitosti žalobcovia nemohli mať vedomosť o tom, že by kupovaná nehnuteľnosť mohla mať právne alebo iné vady. Žalobcovia podpísali kúpnu zmluvu v dobrej viere v zápis v katastri nehnuteľností a zaplatili kúpnu cenu, ktorá bola porovnateľná so všeobecnou cenou určenou znaleckým posudkom č. 74/2002. Vzhľadom na skutočnosť, že súd posúdil namietanú Zmluvu o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a 03. 04. 2002 ako platnú a vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia nadobudli vlastníctvo k predmetnému bytu na základe riadne uzavretej zmluvy z 22. 07. 2002, krajský súd konštatoval, že nadobudnutie vlastníctva k bytu žalobcami bolo v konaní riadne preukázané. Keďže predmetný byt v čase vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu už úpadcovi nepatrilo a úpadca tento byt nenadobudol ani v priebehu konkurzného konania, krajský súd rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť vylúčiť predmetný byt zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“) v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že krajský súd nesprávne vyhodnotil všetky skutočnosti a vykonané dôkazy, ktoré sú obsahom súdneho spisu a tým dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

Odvolateľ sa nestotožnil so záverom krajského súdu, že Zmluvy o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a 03. 04. 2002, uzavreté medzi S. a spoločnosťou A., spol. s r. o. sú platné, pretože boli uzavreté v súlade s ust. § 37 ods. 1 OZ. Naopak, podľa jeho názoru pri uvedených zmluvách nedošlo k prejavu vážnej a slobodnej vôle nadobudnúť odplatne nehnuteľnosti spoločnosťou A., spol. s r. o., čo vyplynulo aj z výpovede svedka R. na pojednávaní súdu dňa 29. 10. 2013, ktorý uviedol, že celú obchodnú transakciu dohodol a zorganizoval dnes už nebohý J., pričom on ako štatutár spoločnosti iba podpisoval zmluvy a príjmové pokladničné doklady a s relevantnými skutočnosťami týkajúcimi sa prevodov

nebol oboznámený. Právne úkony R. preto v žiadnom prípade nemožno hodnotiť ako slobodné a vážne. Krajský súd sa tiež nezaoberal preukazovaním, či štatutárne orgány S. konali vo veci prevodu nehnuteľností na spoločnosť A., spol. s r. o. na základe prijatého uznesenia členskej schôdze, čo v predchádzajúcich konaniach tvrdil svedok JUDr. P. – podpredseda S., pričom súd akceptoval tvrdenie tohto svedka bez toho, aby túto skutočnosť aj preveril. Úmyslom, vôľou a cieľom zúčastnených osôb podľa názoru odvolateľa nebolo odplatne previesť nehnuteľnosti na spoločnosť A., spol. s r. o., ale ich „darovanie“ štyrom spoločnostiam spôsobom „tunelovania úpadcu“ cez nastrčenú nemajetnú jednoosobovú spoločnosť, a to fiktívnymi úkonmi a zhodným organizovaným konaním personálne prepojených osôb. Išlo teda jednoznačne o pripravené „tunelovanie úpadcu“ a bezodplatné nadobudnutie nehnuteľností určeným osobám s úmyslom poškodiť S. a jeho veriteľov a profitovať z takto nepoctivo nadobudnutých nehnuteľností s cieľom znemožniť správcovi konkurznej podstaty úpadcu uplatňovanie pohľadávok na zaplatenie ceny nehnuteľností od ich nadobúdateľov. Uvedené prevody neboli iba v rozpore s dobrými mravmi, ale aj so zákonom, pričom došlo aj k podvodnému konaniu. Aj keď sa v trestnom konaní nepreukázalo, že konateľ R. sa pri uvedených prevodoch dopustil trestného činu, avšak z výsledkov dokazovania v trestnom konaní vyplýva, že dôvod na vedenie trestného stíhania bol daný voči J., ktorý však pred začatím trestného konania bol zavraždený. Uskutočnenie prevodov nehnuteľností za sumu cca 35 miliónov SK, bez overenia platobných možností nadobúdateľa A., spol. s r. o. túto sumu zaplatiť a bez akéhokoľvek zabezpečenia tohto záväzku, ako aj následné okamžité „darovanie“ týchto nehnuteľností ďalším pripraveným subjektom, a to bez ohľadu na to, že A., spol. s r. o. odplatu v dohodnutej výške a lehote nezaplatila, je zjavným úmyselným a organizovaným tunelovaním úpadcu. Skutočnosť, že JUDr. P. ako štatutár S. následne zabezpečil nahradenie dovtedajšieho záložného práva k prevádzaným nehnuteľnostiam záložným právom k iným nehnuteľnostiam bez toho, aby S. obdržalo akúkoľvek úhradu za prevedené nehnuteľnosti je jasným dôkazom toho, že od počiatku vedel, že S. nikdy žiadnu odplatu za prevedené nehnuteľnosti neobdrží. Po výmaze záložného práva v katastri nehnuteľností boli nehnuteľnosti prevedené v rovnaký deň zmluvami na ďalšie subjekty, čo krajský súd žiadnym spôsobom nevyhodnotil, avšak práve táto skutočnosť preukazuje, že išlo o vopred pripravený „scenár“ bezodplatného získania nehnuteľností a takýto úkon nemožno považovať za úkon v súlade s dobrými mravmi.

Zároveň je zjavné, že pri týchto úkonoch nebola prejavená vážna a slobodná vôľa zmluvných strán a pre absenciu tejto rozhodujúcej náležitosti právneho úkonu sú tieto úkony aj z tohto dôvodu neplatné pre rozpor so zákonom. Je pravda, že zmluvným stranám nie je zákonom zakázané prevádzať nehnuteľnosti aj bezodplatne, avšak vôľa previesť nehnuteľnosti bezodplatne musí byť v zmluve jednoznačne vyjadrená, a nie zastretá nevážnym prejavom vôle. Je neprípustné, aby subjekt, ktorý je zadĺžený, bez možnosti splatiť svoje dlhy iným spôsobom, než predajom svojho majetku, „daroval celý svoj majetok“ tretím osobám. Takéto nepoctivé konanie nemožno hodnotiť inak, ako konanie, ktoré nie je v súlade s dobrými mravmi.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolateľ navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná náhradu trov konania alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalovaného zaslali žalobcovia písomné vyjadrenie. Uviedli, že napadnutý rozsudok krajského súdu považujú za zákonný, ale aj súladný s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“) a ústavným princípom o spravodlivosti súdneho konania podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“). Požiadavka, aby neexistovali dva protichodné názory o tej istej otázke – o vlastníckom práve žalobcov alebo žalovaného – je zabezpečená tým, že rozsudok o určovacej žalobe pôsobí v posudzovanom prípade prejudiciálne voči neskoršej žalobe na plnenie (ust. § 135 ods. 2 O. s. p.). Ak v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 18C 21/2008 bola žaloba správcu o určenie vlastníckeho práva k predmetnému bytu voči terajším žalobcom zamietnutá, tak žalovaný správca nemal právo tento byt zapísať do konkurznej podstaty úpadcu ako vlastníctvo úpadcu, pretože by išlo o reparáciu právoplatného rozsudku inými prostriedkami, než upravuje platné právo (§ 228 a nasl., resp. § 237 a nasl. O. s. p.).

Ochrana legitímneho očakávania – ústavný princíp vyplývajúci z čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, ako integrálnej súčasti základného práva podľa čl. 1 ods. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru

našla správnu reflexiu vo výklade aplikovaných noriem jednoduchého práva krajským súdom, ktorý žalobe žalobcov voči žalovanému správne vyhovel. Krajský súd sa tiež správne zaoberal otázkou dobromyseľnosti nadobudnutia vlastníckeho práva k bytu žalobcami, ktorí vychádzali z dôvery v kataster nehnuteľností, v ktorom bol byt evidovaný na predávajúceho (nie na úpadcu), pričom aj celé vkladové konanie bolo pod dohľadom štátu, resp. katastra nehnuteľností, ktorý pri prevode posudzoval platnosť kúpnej zmluvy.

V závere vyjadrenia žalobcovia poukázali na to, že v prípade ich neúspechu v konaní, t.j. ak by ich nehnuteľnosť bola zahrnutá do konkurznej podstaty, by už nikdy viac nedostali späť peniaze, ktoré vyplatili predávajúcemu titulom kúpnej ceny bytu. Takýto právny stav by postihol toho, kto konal podľa platného práva a spoliehal sa na to, že štátnymi orgánmi evidované vlastnícke vzťahy sú v súlade s platným právom, čo je stav zjavne neudržateľný a v rozpore s princípom právnej istoty, resp. dôvery občana v platné právo.

S poukazom na vyššie uvedené žalobcovia navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O. s. p.), prejednal vec v rozsahu odvolania podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na jeho zrušenie.

Predmetom konania je vylučovacia (excízna) žaloba, ktorou sa žalobcovia v zmysle ust. § 19 ods. 2 ZKV domáhajú, aby súd vylúčil zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu sporný byt č. X., zapísaný na LV č. X.. Otázkou týkajúcou sa vlastníckeho práva (prípadne iného práva) k vylučovanej veci v konaní podľa ust. § 19 ods. 2 ZKV súd posudzuje len ako otázku predbežnú.

Z obsahu spisu vyplýva, že konkurz na majetok dlžníka S. bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4K 22/03 z 24. 09. 2003, pričom žalovaný správca zaradil sporný byt do súpisu konkurznej podstaty úpadcu dňa 17. 02. 2004 na základe domnienky, že

prevod predmetnej nehnuteľnosti z úpadcu na prvého nadobúdateľa – spoločnosť A., spol. s r. o. je absolútne neplatným právnym úkonom, pretože právny úkon bol urobený v rozpore so zákonom, zákon obchádza a zároveň bol urobený aj v rozpore s dobrými mravmi, keďže dlžník S. podľa ust. § 269 ods. 2 Obch. zák. uzavrel dňa 18.7.2001 zmluvu s veriteľom 1/ - P., a. s. a veriteľom 2/ - M., a. s., ktorou sa zaviazal, že od podpisu zmluvy bude realizovať všetok svoj bezhotovostný platobný styk týkajúci sa polyfunkčného objektu výlučne cez bežný účet č. X., resp. účet č. X., pričom dlžník (t. č. úpadca) mal poškodiť veriteľov tým, že **bezodplatne** previedol súbor nehnuteľností na spoločnosť A., spol. s r.o., ktorá ich následne previedla na ďalšie spoločnosti, vrátane spoločnosti P. spol. s r. o., od ktorej predmetný byt nadobudli žalobcovia.

V predmetnom konaní žalobcovia poukazovali na to, že byt nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva manželov na základe Zmluvy o prevode vlastníctva bytu a spoluvlastníctva domu, ktorú dňa 22. 07. 2002 uzavreli ako nadobúdatelia so spoločnosťou P. spol. s r. o., B. ako prevádzajúcim, ktorý v čase podpisu zmluvy bol v príslušnom katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník predmetného bytu a ktorému za byt zaplatili kúpnu cenu v sume 2 800 000 Sk. Žalobcovia podanou žalobou žiadajú vylúčiť predmetný byt zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu s poukazom na to, že žalovanému správcovi konkurznej podstaty úpadcu neprislúcha vlastnícke právo k predmetnému bytu. Vo vyjadrení k odvolaniu zároveň žalobcovia namietli, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 18C 21/2008 bola právoplatne zamietnutá žaloba správcu konkurznej podstaty úpadcu JUDr. A. voči nim, z dôvodu ktorého žalovaný správca nemal právo predmetný byt zapísať do súpisu konkurznej podstaty úpadcu a zároveň že v posudzovanom prípade rozsudok o určovacej žalobe pôsobí prejudiciálne voči neskoršej žalobe na plnenie (ust. § 135 ods. 2 O. s. p.). K vyjadreniu žalobcov odvolací súd uvádza, že sa s ním nestotožňuje, pretože sporný byt bol do súpisu konkurznej podstaty úpadcu zapísaný dňa 17. 02. 2004, t. j. predtým, ako JUDr. A. bola dňa 13.03.2008 podaná žaloba o určenie vlastníckeho práva na Okresnom súde Bratislava IV, pričom o uvedenej žalobe bolo právoplatne rozhodnuté až v máji 2010 po tom, čo rozsudok Okresného súdu Bratislava IV bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co 41/2010-396 z 12. mája 2010 (dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti tomuto rozsudku bolo následne odmietnuté uznesením NS SR sp. zn. 5Cod

211/2010 z 1. decembra 2010.) Z ust. § 19 ods. 1 ZKV vyplýva, že ak existujú pochybnosti o tom, či vec patrí do podstaty, táto sa zapíše do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré spochybňujú jej zaradenie do súpisu. Zároveň odvolací súd poukazuje aj na to, že rozsudok o určovacej žalobe vydaný Okresným súdom Bratislava IV pod č. k. 18C 21/2008-356 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co 41/2010-396 z 12. mája 2010 nie je záväzný pre Krajský súd v Bratislave v predmetnom konaní o vylúčení spornej nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu- pokiaľ ide o posúdenie prejudiciálnej otázky ohľadne vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, pretože žaloba o určenie vlastníckeho práva podaná správcom konkurznej podstaty úpadcu JUDr. A. bola zamietnutá z procesného dôvodu, konkrétne pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu žalobcu – JUDr. A. na podanej určovacej žalobe v zmysle ust. § 80c) O. s. p. a rozhodnutie v tejto veci preto nebráni tomu, aby si súd v konaní o vylúčení spornej nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu sám prejudiciálne posúdil otázku vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, nakoľko v konaní o vylučovacej žalobe je súd v zmysle ust. § 19 ods. 2 ZKV oprávnený prejudiciálne posudzovať otázku vlastníckeho práva (prípadne iného práva) k vylučovanej veci za tým účelom, aby mohol dospieť k záveru o správnosti alebo nesprávnosti postupu správcu konkurznej podstaty úpadcu pri zapísaní spornej nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Výsledkom takého konania nie je určenie vlastníckeho práva žalobcov, ale výrok, ktorým súd buď zamietne vylučovaciu žalobu alebo rozhodne o vylúčení veci zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu, ku ktorej žalovaný správca nepreukáže vlastnícke právo (prípadne iné právo) a neosvedčí tak správnosť svojho postupu pri zapísaní tejto veci do súpisu konkurznej podstaty úpadcu.

Z doteraz vykonaného dokazovania nevyplýva, že by sporný byt č. X. spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu bol vo vlastníctve úpadcu ku dňu vyhlásenia konkurzu na jeho majetok (24. 09. 2003) alebo že by ho úpadca nadobudol počas konkurzu. Naopak, žalobcovia v konaní preukázali, že sporný byt s príslušenstvom nadobudli na základe Zmluvy o prevode vlastníctva bytu a spoluvlastníctva domu, uzavretej dňa 22. 07. 2002 so spoločnosťou P. spol. s r. o., B. za dohodnutú kúpnu cenu 2 800 000 Sk, pričom vklad vlastníckeho práva bol povolený dňa 14. 10. 2002 pod č.

V X./X. Katastrálnym úradom v B., Správou katastra B. X.. Zápis vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností (v danom prípade v prospech žalobcov) platí a je záväzný pre každého, pokiaľ sa nepreukáže opak.

Žalovaný v konaní namietal absolútnu neplatnosť Zmlúv o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a 03. 04. 2002, uzavretých medzi dlžníkom S. a spoločnosťou A., spol. s r. o. pre rozpor so zákonom, jeho obchádzanie a rozpor s dobrými mravmi tvrdiac, že v zmluve z 18. 07. 2001 sa dlžník S. zaviazal, že od podpisu uvedenej zmluvy bude realizovať všetok svoj bezhotovostný platobný styk, týkajúci sa polyfunkčného objektu, výlučne cez bežný účet č. X., resp. účet č. X., avšak napriek uvedenému záväzku dlžník previedol celý súbor nehnuteľností Zmluvami o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a 03. 04. 2002 na spoločnosť A., spol. s r. o., ktorá nehnuteľnosti následne previedla na ďalšie spoločnosti, pričom k poškodeniu veriteľov úpadcu malo dôjsť z dôvodu, že úpadca za prevod nehnuteľností neobdržal žiadnu odplatu. Žalovaný tiež namietal, že Zmluvy o postúpení práv a povinností neboli uzavreté slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne v súlade s ust. § 37 ods. 1 OZ, pretože predmetom týchto zmlúv bolo „darovanie“ súboru nehnuteľností spoločnosti A., spol. s r. o. a následne ďalším spoločnostiam. Zmluvné strany nemohli slobodne a vážne prejavíť vôľu nadobudnúť súbor nehnuteľností odplatne, keďže išlo o vopred pripravený „scenár“ bezodplatného získania nehnuteľností. Okrem toho tiež namietal, že prevod nehnuteľností zo strany S. nebol realizovaný na základe uznesenia členskej schôdze, ale svojvoľného konania JUDr. P. – podpredsedu S., čím sa krajský súd nezaoberal, keďže len akceptoval tvrdenie JUDr. P., že prevod nehnuteľností bol realizovaný na základe uznesenia členskej schôdze S..

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že súd posúdil Zmluvy o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a 03. 04. 2002 ako platné v súlade s ust. § 37 ods. 1 OZ, pričom konštatoval, že zmluvy boli uzavreté slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, bol v nich presne určený predmet zmluvy a prejavená vôľa účastníkov takúto zmluvu uzavrieť. Ďalej krajský súd konštatoval, že je pravdou, že po uzavretí Zmluvy o postúpení práv a povinností, vzhľadom na rešazenie ďalších udalostí, týkajúcich sa predmetného bytu, mohli u žalovaného vzniknúť pochybnosti o platnosti predmetných zmlúv

z dôvodu ich rozporu s dobrými mravmi. Takéto podozrenie správcu však podľa názoru súdu malo viesť k podaniu žaloby o odporovateľnosť právnych úkonov, ktorá však zo strany správcu nebola podaná. Neobstojí potom námietka absolútnej neplatnosti Zmluvy o postúpení práv a povinností, uplatnená správcom z dôvodu jej rozporu s dobrými mravmi. V konaní nebolo hodnoverným spôsobom preukázané, že by Zmluvami o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a 03. 04. 2002 došlo na strane S. a spoločnosti A., spol. s r. o. ku konaniu, ktoré by obchádzalo zákon, bolo v rozpore so zákonom alebo v rozpore s dobrými mravmi. Skutočnosť, že práva a povinnosti boli následne postúpené na ďalšie štyri spoločnosti, vrátane spoločnosti P. spol. s r. o. sama o sebe nemôže byť dôvodom na posúdenie týchto zmlúv ako absolútne neplatných z dôvodu rozporu s dobrými mravmi. Ďalej krajský súd tiež konštatoval, že svedok R. na pojednávaní súdu uviedol, že mal vedomosť o tom, že časť odplaty za postúpenie práv a povinností na spoločnosť P. spol. s r. o. mala byť použitá na čiastočnú úhradu záväzkov voči S..

Vyššie uvedené závery krajského súdu považuje odvolací súd za predčasne vyslovené, bez riadneho zistenia skutkového a právneho stavu veci. NS SR ako súd dovolací v uznesení č. k. 1MOboV/6/2010-316 z 27. novembra 2012 uložil Krajskému súdu v Bratislave ako súdu prvého stupňa vykonať dokazovanie o skutočnostiach preukazujúcich, či išlo o platné alebo neplatné nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcami v 1. a 2. rade a posúdenie predbežnej otázky, či sa pri celom súbore zmlúv, ktorými bol prevedený majetok úpadcu na tretie osoby, jednalo o absolútne neplatný právny úkon. V danej veci zostalo dokazovaním nepreukázané tvrdenie žalovaného, že absolútna neplatnosť uvedených prevodov spočívala v zhodnom a účelovom konaní osôb podieľajúcich sa na týchto transakciách, na základe organizovaného, vopred pripraveného, tzn. úmyselného konania osôb, konajúcich v súčinnosti s vtedajšími štatutárnymi zástupcami úpadcu, ktorých cieľom bolo poškodiť žalovaného a jeho veriteľov.

Predmetom konania tak, ako už bolo vyššie konštatované, je vylúčenie sporného bytu č. X. s príslušenstvom zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu, ktorý žalovaný správca zahrnul do uvedeného súpisu na základe domnienky, že prevod sporného bytu z úpadcu na prvého nadobúdateľa je neplatným právny úkonom pre rozpor so zákonom, jeho obchádzanie

a rozpor s dobrými mravmi. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že tento posudzoval platnosť Zmlúv o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a 03. 04. 2002. Byt č. X. so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu bol však len predmetom prevodu na základe Zmluvy o postúpení práv a povinností z 03. 04. 2002. Zmluva o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 sa týkala prevodu iných bytov a nebytových priestorov, ktoré nie sú predmetom tohto konania, preto aj posudzovanie platnosti alebo neplatnosti Zmluvy o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 krajským súdom bolo nad rámec žalobcami uplatneného nároku a žalobného petitu, ako aj žalobcami uplatneného inštitútu vylúčenia veci-bytu č. X. zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu podľa ust. § 19 ods. 2 ZKV. Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní preto bude zamerať svoju pozornosť na skúmanie platnosti, resp. neplatnosti Zmluvy o postúpení práv a povinností z 03. 04. 2002. Uvedená zmluva bola uzavretá medzi S. ako stavebníkom 1 a spoločnosťou A., spol. s r. o., Bratislava ako stavebníkom 70. Predmetom tejto zmluvy je postúpenie časti práv a povinností zo stavebníka 1 na stavebníka 70, ktoré stavebníkovi 1 vyplývajú zo zmluvy o výstavbe a ktoré sú špecifikované v článku 1 bode 2 zmluvy a týkajú sa troch bytov (vrátane sporného bytu č. X.). Z článku 3 (záverečné ustanovenia) bodu 8 zmluvy z 03.04.2002 vyplýva, že stavebník 70 dlhuje ku dňu podpísania tejto zmluvy stavebníkovi 1 čiastku 6 182 162 Sk, ktorú stavebník 70 zaplatí stavebníkovi 1 najneskôr do 15. 04. 2002. Táto pohľadávka bola cedovaná na P., a. s., B., filiálku B. a musí byť zaplatená výlučne na účet č. X.. Z posledného odseku preambuly zmluvy ďalej vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli, že v súlade s článkom XI. ods. 10 zmluvy o výstavbe môžu účastníci tejto zmluvy, t. j. stavebník 1 a stavebník 2 (ktorým je P., a. s., B.) až do právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia na stavbu „Polyfunkčný bytový objekt s garážami č. 6 – Dlhé diely“ postúpiť práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o výstavbe, resp. ich časť na tretiu osobu a v súlade s týmto ustanovením postupuje stavebník 1 časť svojich práv vyplývajúcich zo zmluvy o výstavbe na stavebníka 70. V spise sa nenachádza zmluva o výstavbe, ktorú mal stavebník 1 uzavrieť dňa 25. 10. 2001 so stavebníkom 2, a preto nie je zrejmé, či postúpenie práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy o výstavbe (resp. ich časť) na spoločnosť A., spol. s r. o., B. bolo uskutočnené v súlade s článkom XI. ods. 10 zmluvy o výstavbe. Z článku I. (predmet zmluvy) vyplýva, že predmetom zmluvy z 03. 04. 2002 bolo postúpenie časti práv a povinností týkajúcich sa nehnuteľností špecifikovaných v bode 2. citovaného článku.

Z tvrdenia žalobcov, ako aj Zmluvy o prevode vlastníctva bytu a spoluvlastníctva domu z 22. 07. 2002 vyplýva, že žalobcovia ako nadobúdatelia mali nadobudnúť sporný byt od spoločnosti P. spol. s r. o., B., ktorá podľa článku I. bodu 1 uvedenej zmluvy mala byť výlučným vlastníkom sporného bytu, ktorý mala nadobudnúť ako stavebník. Uvedené skutočnosti rovnako nie je možné overiť zo strany odvolacieho súdu, pretože z obsahu spisového materiálu nie je zrejmé a v konaní nebolo ani zisťované, kto vlastnícke právo k spornému bytu nadobudol originálnym spôsobom a kedy. Zo Zmluvy o prevode vlastníctva bytu a spoluvlastníctva domu z 22. 07. 2002 sa javí, že by to mala byť spoločnosť P. spol. s r. o., B., ktorá podľa tvrdenia svedka R. (konateľ spoločnosti A., spol. s r.o.) mala za prevod nehnuteľností zaplatiť spoločnosti A., spol. s r.o. kúpnu cenu 10 007 465 Sk na základe výdavkového pokladničného dokladu a príjmového pokladničného dokladu z 10.04.2002 (fotokópie ktorých sú založené v spise na č.1 367), z ktorej časť mala byť zaplatená dlžníkovi S.. V konaní preto bude potrebné zistiť, či dohodnutá odplata (resp. jej časť) za prevod nehnuteľností na základe Zmluvy o postúpení práv a povinností z 03.04.2002 bola zaplatená S.. Došetrenie skutkového a právneho stavu a predloženie relevantných listinných dôkazov je dôležité pre riadne zistenie skutkového a právneho stavu krajským súdom vo vzťahu k predmetnému bytu č. X.. Z doteraz vykonaného dokazovania, ako aj obsahu spisového materiálu vyplýva, že v čase uzavretia Zmluvy o postúpení práv a povinností medzi S. a spoločnosťou A., spol. s r. o. dňa 03. 04. 2002 predmetom uvedenej zmluvy nebol sporný byt, ktorý bol predmetom prevodu na základe Zmluvy o prevode vlastníctva bytu a spoluvlastníctva domu z 22. 07. 2002, ale len **časť práv a povinností** týkajúca sa rozostavaných nehnuteľností - bytov č. X., X. a X. so spoluvlastníckymi podielmi na spoločných častiach a zariadeniach domu. Z obsahu spisu tiež nevyplýva, kedy bol predmetný byt dokončený, kedy bolo vydané právoplatné kolaudačné rozhodnutie a kto bol prvým vlastníkom bytu. Konkurz na majetok dlžníka S. bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Bratislave dňa 24. 09. 2003, pričom správca zaradil sporný byt do súpisu konkurznej podstaty úpadcu dňa 17. 02. 2004. Podľa zavkladovania Katastrálnym úradom v Bratislave, Správou katastra Bratislava IV žalobcovia nadobudli vlastnícke právo k bytu č. X. dňom 14. 10. 2002 (kedy nastali právne účinky vkladu).

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní preto bude riadne zistiť skutkový a právny stav vzťahujúci sa k spornému bytu č. X. (od postúpenia práv a povinností na základe Zmluvy o postúpení práv a povinností z 03. 04. 2002 po jeho skolaudovanie a nadobudnutie vlastníckeho práva originárnym spôsobom a zápis v katastri nehnuteľností, vrátane predloženia relevantných listinných dôkazov preukazujúcich uvedené skutočnosti) a ďalej zaoberať sa námietkou žalovaného týkajúcou sa absolútnej neplatnosti právneho úkonu Zmluvy o postúpení práv a povinností z 03.04.2002, uzavretej medzi S. a spoločnosťou A., spol. s r.o., pričom dôkazné bremeno spočíva na žalovanom správcovi, ktorý musí preukázať svoje tvrdenie, že Zmluva o postúpení práv a povinností z 03. 04. 2002 bola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi, so zákonom, resp. zákon obchádza, ako aj správnosť svojho postupu, v rámci ktorého predmetný byt č. X. zapísal dňa 17. 02. 2004 do súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Z doteraz vykonaného dokazovania nemožno bez ďalšieho nepochybne vyvodit', že by úpadcovi svedčilo právo vlastnícke (prípadne iné právo) k spornému bytu č. X., ktoré by osvedčovalo správnosť postupu žalovaného správcu pri zapísaní spornej nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty úpadcu.

Vzhľadom na to, že krajský súd vo veci predčasne rozhodol bez riadneho zistenia skutkového a právneho stavu, Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a podľa odseku 2 citovaného ustanovenia mu vec vrátil na ďalšie konanie, v rámci ktorého krajský súd vo vyššie naznačených smeroch doplní dokazovanie, jeho závery právne vyhodnotí a vo veci opätovne rozhodne.

V novom rozhodnutí vo veci rozhodne krajský súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (ust. § 224 ods. 3 O. s. p.).

Uznesenie bolo členmi odvolacieho senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijaté pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné podať odvolanie.

V Bratislave, 28. apríla 2015

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová